

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Актуальні питання сучасної слов'янської фразеології
Веб-сайт для курсу	http://do1.luguniv.edu.ua/
Мета й завдання курсу	<p>Мета курсу – академічна підготовка кваліфікованого вчителя російської, англійської мов і зарубіжної літератури, здатного розуміти мовні явища, пов'язані з динамічними тенденціями розвитку сучасної слов'янської фразеології, їх результатами; аналізувати активні процеси у фразеологічному фонді сучасної фразеології, що призводять до трансформації фразеологізмів у мовленні та зміні мовної картини світу.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none">– з'ясувати сучасний стан вивчення слов'янської фразеології, аспекти та пріоритетні напрямки фразеологічних досліджень;– поглибити знання із фразеології на основі сучасних досліджень, уміти робити їх детальний аналіз;– сформувати вміння адекватно оцінювати дискусійні питання фразеології слов'янських мов на сучасному етапі розвитку.
Тривалість курсу	3 кредити, 90 годин
Результати навчання	<p>Загальні та фахові компетентності, які формуються у процесі вивчення дисципліни:</p> <p>ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології для виконання завдань у сфері професійної діяльності, зокрема, для пошуку, оброблення інформації з різних джерел (друкованих, цифрових).</p> <p>ЗК 4. Здатність учитися протягом життя й оволодівати сучасними знаннями; розвивати свій інтелектуальний рівень, розширювати загальнокультурний світогляд на різних етапах професійного зростання.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, виконанні професійних завдань, реалізації педагогічних функцій в умовах мінливого освітнього середовища, прийнятті ефективних рішень у професійній діяльності, відповідально ставитись до обов'язків, мотивувати людей задля досягнення спільної мети.</p> <p>ЗК 6. Здатність до генерування нових ідей (креативність), використання інновацій у</p>

професійній діяльності, виявлення та розв'язання проблем, ініціативність та підприємливість.

ЗК 9. Здатність до критичного, раціонального мислення, толерантності до різних ідей, нових точок зору і фактів дійсності, самооцінки, формулювання відповідної аргументації для розв'язання проблем, усвідомлення необхідності самоосвіти, фізичного вдосконалення, дотримання здорового способу життя з метою реалізації особистісного потенціалу й користі суспільству.

ЗК 10. Здатність до письмової й усної комунікації засобами української, російської й англійської мов; володіння різними видами мовленнєвої діяльності; спроможність розв'язувати комунікативні завдання російською, англійською мовами як усно, так і письмово, удосконалювати мовленнєві навички.

Фахові компетентності:

ФК 2. Здатність до розуміння психолого-педагогічних особливостей, умов та чинників ефективної педагогічної діяльності, орієнтації в сучасних мовознавчих та літературознавчих, методичних концепціях, напрямках, підходах, їх аналізу, а також впровадження ефективних інформаційних технологій навчання.

ФК 3. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту

ФК 6. Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині світового письменства в культурно-історичному, літературознавчому, мовознавчому контекстах, використовувати наочно-дидактичні матеріали, можливості художніх творів задля формування національної свідомості, морально-етичних якостей учнів, ціннісних орієнтирів у сучасному суспільстві.

ФК 7. Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, якісно реалізовувати види мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письмо) завдяки достатньому обсягові знань із фонетики, лексики, граматики, орфографії, пунктуації, стилістики й культури мовлення української, російської та іноземної мов. Володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів й підготовки творчих робіт; дотримуватися сучасних мовних норм з російської, англійської мов, використовувати різні форми й види комунікації в професійній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.

ФК 9. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, інтегрувати навчальну та дослідницько-пошукову діяльність, розвивати в учнів критичне мислення, креативні здібності, мотивацію пізнавальної діяльності.

У здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти після завершення курсу будуть сформовані наступні компетентності:

ПРН 3. Знає мову професії, термінологію свого фаху, джерела поповнення лексики російської літературної мови, англійської мови; основні умови ефективного мовленнєвого спілкування, стилі, жанри; технології різних видів лінгвістичного, літературознавчого й методичного аналізу; знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку російської, англійської мов, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРН 5. Знає основи цифрових пристроїв, онлайн-сервіси мережі Інтернет; знає правила критичного оцінювання інформації та критерії медіа грамотності; професійні онлайн спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя; мережевий етикет у професійній діяльності;

правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину.

ПРН 7. Володіє державною, російською, англійською мовами для формування комунікативної компетентності фахівця, необхідної для здійснення професійного спілкування. Знає ознаки безпечного освітнього середовища, стратегії ненасильницької та безконфліктної комунікації з учасниками освітнього процесу, методи ведення діалогу та полілогу, використання вербальних і невербальних засобів, усвідомленого та емпатичного слухання.

ПРН 9. Знає сучасні методи науково-дослідницької, проблемно-пошукової роботи за спеціальністю, вимоги законодавства щодо академічної доброчесності та використання об'єктів авторського права.

ПРУ 1. Уміє застосовувати набуті знання в освітньому процесі, професійному спілкуванні; сприяє опануванню учнями іноземної мови, літератури для вирішення комунікативних завдань у практичних ситуаціях, розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в галузі мовно-літературної освіти.

ПРУ 4. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури; розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками. Використовує гуманістичний потенціал рідної й зарубіжної літератури для формування духовного світу учнів.

ПРУ 5. Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з російської та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти); уміє організувати діалог і полілог з учнями та іншими учасниками освітнього процесу, поважаючи права людини та суспільні цінності.

ПРУ 6. Володіє основами професійної культури та педагогічної майстерності, уміє використовувати професійні знання, уміння й навички для розв'язання практичних завдань, сприяє організації безпечного освітнього середовища, уміє застосовувати в обговоренні освітніх, соціальних і життєвих проблем методики усвідомленого та емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації в освітньому процесі, здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРУ 7. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності критично оцінювати достовірність, надійність інформації, вплив інформації на свідомість і розвиток учнів; використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо; уникати небезпек в інформаційному просторі; забезпечувати захист і збереження персональних даних; аналізувати досвід роботи вчителів, моделювати елементи педагогічної діяльності.

ПРУ 8. Володіє методами і прийомами науково-дослідницької, проблемно-пошукової діяльності в мовно-літературній освіті, уміє здійснювати наукове дослідження й публічно презентувати отримані результати з урахуванням вимог академічної доброчесності.

ПРУ 9. Уміє моделювати навчальні ситуації, формувати в учнів уміння аналізувати, обґрунтовувати, доводити власну думку, ставити запитання, висувати власні припущення, розрізняти факти і здогади, узагальнювати інформацію; застосовувати технології розвитку в учнів критичного мислення для розуміння себе,

	<p>своїх цінностей та потреб, здатності до осмислення власних рішень та їх наслідків, навичок рефлексії; розвивати в учнів здатність протистояти інформаційному тиску, усвідомлювати маніпуляції.</p> <p>ПРК. 1. Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу, розуміє й цінує мультикультурність.</p> <p>ПРК. 2. Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.</p> <p>ПРК. 4. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.</p> <p>ПРА 1. Усвідомлює значущість своєї професії, має сформовані ціннісні орієнтири, здатний аналізувати та вирішувати значущі світоглядні проблеми та приймати рішення, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві.</p> <p>ПРА 4. Усвідомлює необхідність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту кваліфікацію.</p>
Тижневий розклад	аудиторних – 2; самостійна робота – 3
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет фразеології. Основні тенденції розвитку слов'янської фразеології на сучасному етапі. Термінологічний апарат. 2. Поняття фразеологічної норми та фразеологічної помилки. 3. Фразеологічні трансформації. Семантичні, парадигматичні та прагматичні особливості фразеології. 4. Особливості відображення фразеологізмів у фразеологічних словниках. 5. Фразеологічна картина світу. Ареальна фразеологія, фразеодидактика, сленгова фразеологія, жаргонна фразеологія, неологічні фразеологізми. 6. Оказіональні фразеологізми, фразеографія, фразеологічний фрейм. 7. Пареміологія.
Орієнтація (на кого розрахований курс)	Курс розраховано на здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (російська, англійська)) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Резюме викладача	<p>Шпетна Світлана Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри світової літератури та російського мовознавства Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.</p> <p>Сфера професійних інтересів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія зарубіжної літератури 2. Сучасна російська літературна мова. 3. Дитяча література. 4. Методика викладання мови і літератури
Інформація для підтримання	e-mail: svetlanaspetnay@gmail.com

зв'язку з викладачем	
Попередня підготовка	Для вивчення дисципліни необхідні знання, вміння та компетенції, отримані в рамках вивчення вузівських курсів «Практичний курс російської мови і культура мовлення», «Сучасна російська літературна мова», «Історія мови», «Вступ до мовознавства та літературознавства», розділів курсу історії зарубіжної та російської літератури.
Як навчатися?	Вивчення курсу має являти собою певну систему: <ul style="list-style-type: none"> – конспектування лекцій; – конспектування наукової та навчальної літератури з тем і питань, винесених для самостійного вивчення; – самостійну підготовку до практичних занять (опрацювання теоретичних питань та виконання практичних завдань); – виконання індивідуальних завдань та ін.
Навчальні матеріали	<p style="text-align: center;">Базові</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алефиренко Н.Ф. Фразеология в свете современных лингвистических парадигм. Монография. М.: ООО Изд-во «Элпис», 2008. 271 с. 2. Алефиренко Н.Ф., Семенов Н.Н. Фразеология и паремология: Учеб. пособие М. : Флинта: Наука, 2009. 344 с. 3. Баран Я.А., Зимомря М.І. та ін. Фразеологія: знакові величини. Навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2008. 256 с. 4. Мокиенко В.М. Славянская фразеология: Учеб. пособ. 2-е изд., испр. и доп. М.: Высшая шк., 1989. 286 с. 5. Ужченко В.Д., Ужченко Д.В. Фразеологія сучасної української мови. Підручник / В.Д.Ужченко, Д.В.Ужченко. К.: Знання, 2007. 494 с. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Левченко О.П. Фразеологічна символіка: лінгвокультурологічний аспект. Монографія. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. 352 с. 3. 2. Мокиенко В.М. Загадки русской фразеологии. – 2-е изд., перераб. СПб.: Авалон, 2005. 256 с. 4. 3. Телия В.Н. Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты. М.: Школа «Языки русской культуры», 1996. 288 с. <p style="text-align: center;">Електронні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Славянская фразеология в современных СМИ (публицистический дискурс). URL: http://phraseoseminar.slovo-spb.ru/documents/monografija_neu_14_febr.pdf 2. Славянская фразеология в синхронии и диахронии. URL : https://elib.grsu.by/katalog/474488pdf.pdf?d=true .Славянская фразеология: заимствования и кальки в славянской фразеологии. URL : https://conference-spbu.ru/conference/40/section/802/
Необхідне устаткування	Комп'ютер, мережа Інтернет.
Оцінювання (онлайн / очно)	Очно, онлайн
Критерії оцінювання (окремо для	Семестрову рейтингову оцінку розраховують, виходячи з критеріїв: <ul style="list-style-type: none"> – модульна контрольна робота – 40 %; – результати роботи на практичних заняттях – 40 %;

<p>кожного виду діяльності)</p>	<p>– самостійна робота – 20%.</p> <p>Підсумковим балом є арифметична сума балів, отриманих здобувачем вищої освіти за всі види робіт з освітнього компонента. Максимальна кількість балів становить 100 балів.</p> <p>Виставлення семестрової оцінки за освітнім компонентом регламентується п. 3.8 Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/poloj_organiz_osv_protov_nov2020.pdf).</p> <p>У разі, якщо здобувач вищої освіти вважає оцінку за екзамен або залік необ’єктивною, він може подати звернення про оскарження результатів оцінювання відповідно до процедури (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_10_protov_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf). Перескладання освітнього компонента відбувається за процедурою: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_2_protov_zabezp_yakist_osvita.pdf. Проведення факультативних занять для повторного оцінювання освітнього компонента відбувається за процедурою: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_3_protov_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf.</p>
<p>Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності</p>	<p>Буде забезпечено виконання принципів професіоналізму та компетентності, партнерства, взаємної поваги, прозорості оцінювання знань.</p>